

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25Co/141/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2113204756
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Spálová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2014:2113204756.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného spoločnosťou: Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: Slovenská republika, konajúca prostredníctvom Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej pri výkone verejnej moci, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava č.k. 8C/227/2013-62 zo dňa 9.1.2014, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **r u š í** a **vec mu** **v r a c i**
a **na ďalšie konanie.**

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu žalobcu, (ktorou sa domáhal zaplatenia náhrady škody vo výške 1 580,25 Eur a náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 601,05 Eur majúcej vzniknúť žalobcovi nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Senica - ďalej aj exekučný súd, pretože tento nerozhodol o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie pre pohľadávku žalobcu v zákonom stanovenej lehote) a žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Rozhodnutie prvostupňový súd odôvodnil právne aplikáciou ust. § 3 ods. 1 písm. d), ods. 2, § 4 ods. 1 písm. a), § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, § 19 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ako i § 44, § 41 ods. 2 písm. c), d) zák. č. 233/1995 Z.z. a § 101 a § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Súd vychádzal zo zistení z priloženého exekučného spisu v exekučnej veci Okresného súdu Senica sp. zn. 8Er/102/2010, že súd na základe žiadosti predloženej súdnym exekútorom dňa 18.2.2010 (nie ako uvádza žalobca), ktoré konanie bolo u exekútora vedené pod sp. zn. EX 303/10, nakoľko zistil rozpor exekučného titulu so zákonom, uznesením č.k. 8Er/102/10 zo dňa 10.9.2010, žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol, pretože rozhodcovská doložka bola neplatnou a teda nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu vo veci konať a rozhodnúť, v dôsledku čoho aj rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Slovenská rozhodcovská, a.s. sp.zn. SR 19086/09 zo dňa 20.11.2009 je nulitný a ako exekučný titul neúčinný. Vecne súd argumentoval tým, že žalobu nepovažoval za dôvodnú, pretože § 44 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z.z. neustanovuje zákonnú lehotu pre zamietnutie žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. V časti náhrady škody žalobca nepreukázal žiadnym spôsobom výšku skutočných nákladov, navyše žalobca nepreukázal, že by činnosťou súdu v namietanom konaní došlo k nesprávnemu úradnému postupu, nepreukázal vznik ani výšku skutočnej škody, ani prípadnej nemajetkovej ujmy, neexistuje teda ani príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom súdu spočívajúcim v tom, že zamietol žiadosť o udelenie poverenia po zákonom stanovenej lehote a uplatnenou majetkovou škodou a nemajetkovou ujmov. Žalobca nepreukázal svoj nárok, nepreukázal splnenie základných zákonných podmienok v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. K námietke premlčania vznesenej žalovaným prvostupňový súd uzavrel, že lehota na uplatnenie nároku žalobcu uplynula po troch rokoch od momentu

uplynutia 15-dňovej lehoty od doručenia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Žiadosť súdneho exekútora bola súdu doručená dňa 18.2.2010, rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o vydanie poverenia bolo vydané dňa 10.9.2010, doručené žalobcovi dňa 4.10.2010, kedy sa žalobca o škode, ktorá mu mala vzniknúť dozvedel a žaloba bola podaná dňa 27.9.2012, teda pred uplynutím zákonnej lehoty, nárok nie je premlčaný. Úspešnej žalovanej súd s poukazom na § 142 ods. 1 O.s.p. náhradu trov konania nepriznal, keďže si ich neuplatnila a nepreukázala, že jej trovy vznikli.

Proti tomuto rozsudku podal prostredníctvom svojho právneho zastúpenia odvolanie žalobca, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na opätovné prejednanie. Ako odvolacie dôvody uviedol dôvody obsiahnuté v § 205 ods. 2 písm. a) v spojení s § 221 ods. 1 písm. f), písm. h) O.s.p., ods. 2 písm. c) a f) O.s.p. Žalobca predovšetkým namietal, že súd rozhodol v merite veci na základe a s použitím inšpirácie novou právnou úpravou obsiahnutou v § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z., ktorá nadobudla účinnosť až po založení zodpovednostného právneho vzťahu, čo má za následok nesprávnosť súdneho rozhodnutia, ktoré musí byť zrušené. Súd svojím rozhodnutím de iure i de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Podľa odvolateľa súd vôbec nevyvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty, ktorá existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty, čo exekučný súd ignoroval a na čo zo zákona nemal oprávnenie. Podľa odvolateľa súd len s poukazom na skutočnosť, že on sám nepozná dôkazy, ktoré by ho uspokojovali v tvrdení o výške škody, zamietol návrh na znalecké dokazovanie, čím znemožnil žalobcovi objektívnym spôsobom preukázať výšku materiálnej škody a mechanizmus jej vzniku, na čo súd nemal udržateľné dôvody. Keďže výsledok znaleckého dokazovania mal tvoriť jeden zo základov pre rozhodnutie všeobecného súdu vo veci samej, súd založil svoje rozhodnutie na nedostatočne zistenom skutkovom stave. Podľa odvolateľa ďalej súdu neprísluší polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konania zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akéhokoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prietahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory, napríklad i rozsah nevybavenej súdnej agendy. Žalobca vôbec nechápe aký môže mať na výsledok konania dopad skutočnosť, že súd vyjadril svoje presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom.

Žalovaný odvolací návrh nepodal, k doručenému odvolaniu žalobcu sa písomne nevyjadril.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku - ďalej O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolateľ podľa obsahu použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. a), c) a f) O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a po oboznámení sa s rozsudkom a obsahom spisu dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je nevyhnutné zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Žalobca sa žalobným návrhom domáhal zaviazania žalovaného zaplatiť mu žalovanú pohľadávku ako náhradu škody vo výške 1 580,25 Eur a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 601,05 Eur majúcej mu vzniknúť nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Senica - ďalej aj exekučný súd, pretože tento nerozhodol o jeho žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie pre pohľadávku žalobcu v zákonom stanovenej lehote. Exekučné konanie proti povinnej H. V. nar. XX.X.XXXX začalo dňa 18.1.2010 podaním návrhu súdnemu exekútorovi, ktorý prideliť registráciou exekučnej veci číslo EX 392/2010 a podal žiadosť na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, súd rozhodol o žiadosti dňa 18.1.2010 jej zamietnutím, exekučným titulom bol rozsudok rozhodcovského súdu sp. zn. SR 21154/09, vykonateľný dňa 7.1.2010.

Z listinných dokladov vyžiadaných súdom prvého stupňa od Okresného súdu Senica, týkajúcich sa exekučnej veci vedenej na ich súde pod sp. zn. 8Er/102/2010, konkrétne zo žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podanej súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým zo dňa 27.1.2010, z uznesenia č.k. 8Er/102/2010, EX 303/10 zo dňa 10.9.2010, ktorým súd žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol v časti vymoženia úroku z omeškania prevyšujúcej zákonný 9% ročný úrok z omeškania, z poverenia č.k. 102/2010, EX 303/10, č. 5205 052660 zo dňa

22.9.2010 a z uznesenia č.k. 8Er/102/2010, EX 303/10 zo dňa 18.9.2012 o zastavení exekúcie vyplýva, že predmetom konania vedeného na Okresného súdu Senica pod sp. zn. 8 Er/102/2010, z ktorého súd prvého stupňa pri rozhodovaní v predmetnej právnej veci aj vychádzal, bolo rozhodovanie o žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia vedenej u súdneho exekútora pod sp. zn. EX 303/10, vo veci oprávneného POHOTOVOSTĚ, s.r.o., proti povinnej H. V. nar. XX.X.XXXX o vymoženie pohľadávky vo výške 150,03 Eur s príslušenstvom, na základe exekučného titulu rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Slovenská rozhodcovská, a.s. v Bratislave, č.k. SR 21153/09 zo dňa 7.12.2009, ktorá žiadosť bola konajúcemu súdu doručená dňa 18.2.2010 a súd o nej rozhodol čiastočne uznesením č.k. 8Er/102/2010, EX 303/10 zo dňa 10.9.2010 a čiastočne vydaním poverenia č.k. 102/2010, EX 303/10, č. 5205 052660 zo dňa 22.9.2010.

Podľa § 153 ods. 1, 2 O.s.p. súd rozhodne na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov, ako aj na základe skutočností, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné, ak o nich alebo o ich pravdivosti nemá dôvodné a závažné pochybnosti. Súd môže prekročiť návrhy účastníkov a prisúdiť viac, než čoho sa domáhajú, iba vtedy, ak sa konanie mohlo začať aj bez návrhu alebo ak z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkmi.

V sporovom konaní, ktoré je ovládané dispozičnou zásadou, platí že súd je viazaný žalobou (návrhom na začatie konania). V prvom rade z toho vyplýva, že súd nemôže žalobcovi priznať viac, ako žiadal v petite návrhu. V § 153 ods. 2 O.s.p. sa súdu ďalej zakazuje, aby žalobcovi priznal niečo iné (teda, aby žalovanému uložil inú než žalobcom navrhovanú povinnosť), alebo aby žalobcovi priznal síce požadované plnenie, avšak na základe iného skutkového základu, než ktorý bol predmetom konania.

Z ustálenej rozhodovacej praxe bol formulovaný právny záver (od ktorého nie je dôvod sa odchyliť ani v predmetnej veci), že neprípustným prekročením návrhu porušením dispozičnej zásady konania by bolo priznanie, resp. rozhodnutie o inom alebo väčšom plnení, než ktorého sa žalobca petitom návrhu domáhal, alebo priznanie plnenia, resp. rozhodovanie na základe iného skutkového stavu, než toho ktorý bol v žalobnom návrhu vykreslený a bol predmetom dokazovania (ako tomu je napokon aj v predmetnej právnej veci). Zhodný názor zastáva aj Ústavný súd Českej republiky (nález zo dňa 5. mája 2009, sp. zn. IV. ÚS 2780/08), podľa ktorého súd nemôže v občianskom súdnom konaní (až na určité výnimky) žalobcovi priznať viac než žiadal v žalobnom petite, žalovanému nemôže uložiť inú, než žalobcom navrhovanú povinnosť. Opačný postup by bol v rozpore s ústavnými princípmi (porov. nález Ústavného súdu zo 6.6.1996, sp. zn. IV. ÚS 286/95), pričom na porušenie tejto zásady možno v rovine ústavnoprávnej nazerať ako na porušenie práva na spravodlivý súdny proces.

V prejednávanej veci žalobca žalobným návrhom žiadal zaviazať žalovaného zaplatiť mu žalovanú pohľadávku ako náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá mu mala vzniknúť nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Senica, vo veci jeho žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie pre pohľadávku, ktorú má voči povinnej H. V. nar. XX.X.XXXX, ktoré exekučné konanie v tejto veci malo začať dňa 18.1.2010 podaním žiadosti súdnym exekútorom na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, na základe exekučného titulu, ktorým bol rozsudok rozhodcovského súdu sp. zn. SR 21154/09, vykonateľný dňa 7.1.2010, po prijatí žiadosti súdny exekútor prideliť registráciou exekučnej veci číslo EX 392/2010, pričom súd rozhodol o tejto jeho žiadosti až dňa 18.1.2010 jej zamietnutím, čím malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu a tým k vzniku tvrdenej škody.

Súd prvého stupňa však v rozpore so žalobným návrhom posudzoval v prejednávanej veci úradný postup Okresného súdu Senica v exekučnom konaní, ktoré okrem označenia povinnej, ktorou je H. V. nar. XX.X.XXXX, nevykazovalo žiadne iné identifikačne zhodné údaje s exekučným konaním, v ktorom nesprávnym úradným postupom súdu mala žalobcovi vzniknúť škoda, ktorú si v tomto konaní uplatňuje. Konkrétne je tu rozpor pri uvedení čísla exekútorskeho spisu, označenia čísla exekučného titulu, uvedenia dňa podania žiadosti na udelenie poverenia a spôsobu ako aj dňa rozhodnutia o ňom exekučným súdom, pričom nemožno vylúčiť, že žalobca má voči povinnej aj inú vykonateľnú pohľadávku, ktorej uspokojenia sa domáha, resp. domáhal v exekučnom konaní pred Okresným súdom Senica.

Dôvody, pre ktoré súd prvého stupňa pri právnom posúdení veci vyšiel z iného než žalobným návrhom vymedzeného skutkového základu, a rozhodoval tým o inom predmete konania, než o tom, ktorý bol

žalobou žalobcu vymedzený a ku ktorému sa vzťahoval opis rozhodujúcich skutočností v žalobnom návrhu je neprijateľné, pretože nemá oporu v občianskom súdnom poriadku.

Odvolačný súd je pri preskúmaní odvolaním napadnutého rozhodnutia zásadne viazaný uplatnenými odvolacími dôvodmi, vyplýva z toho mimo iné to, že pri preskúmaní správnosti napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa môže prihliadať len k tým dôvodom, ktoré odvolateľ v odvolaní označil, nie je viazaný rozsahom odvolania len v prípadoch uvedených v § 212 ods. 2 O.s.p. (nejde o daný prípad), pričom však vždy musí prihliadnuť k vadám, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, i keď neboli v odvolaní uplatnené (§ 212 ods. 3 O.s.p.).

Podľa § 212 ods. 3 O.s.p. na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Z citovaného ustanovenia procesného predpisu potom vyplýva, že odvolací súd musí vždy rešpektovať procesno-právne vady konania pred súdom prvého stupňa, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Takéto vady musia byť vždy v bezprostrednom vzťahu k nesprávnemu výsledku konania. Kedy o takúto procesnú vadu ide, je vecou posúdenia konkrétneho prípadu.

Podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p., súd rozhodnutie zruší, len ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom sa v zmysle konštantnej súdnej judikatúry rozumie taký chybný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov (viď napr. II.ÚS 102/04, NS SR sp. zn. 5Cdo/102/2001 a 5Cdo/93/2000). Táto vada je významná najmä vtedy, ak súd postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s inými všeobecne záväznými právnymi predpismi, a tým odňal účastníkovi jeho procesné práva. Ak potom súd v rozpore s ustanovením § 153 ods. 2 O.s.p. rozhodoval o niečom inom, než čoho sa žalobca domáhal, zaťažil konanie vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, dopustil sa takého procesného pochybenia, ktoré malo za následok odňatie možnosti konať pred súdom.

S poukazom na vyššie uvedené potom odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa s použitím § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. zrušil a podľa ods. 2 citovaného ustanovenia vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Povinnosťou prvostupňového súdu v ďalšom konaní, pri viazanosti právnym názorom odvolacieho súdu (§ 226 O.s.p.), bude postupovať v naznačenom smere, v prípade potreby doplniť dokazovanie v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie vo veci, predovšetkým preveriť, či sa vôbec viedlo súdne exekučné konanie na Okresnom súde Senica oprávneného POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Bratislava proti povinnej H. V., nar. XX.X.XXXX, pod číslom exekútora EX 392/2010, pričom podľa výsledkov zistení vykonané dokazovanie je potrebné opätovne vyhodnotiť s použitím príslušných zákonných ustanovení, a vo veci znova rozhodnúť, pričom rozhodnutie je potrebné náležite v súlade s ust. § 157 ods. 2 O.s.p. odôvodniť.

V novom rozhodnutí rozhodne prvostupňový súd i o trovách tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je možné podať odvolanie.